

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2115

z dne 13. julija 2022

o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo metodologijo izračuna stopenj neplačil posojil, ponujenih na platformi za množično financiranje

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 20(3), tretji pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vlagateljem je treba omogočiti sprejemanje informiranih naložbenih odločitev. Ker lahko en projekt množičnega financiranja ponudi več kot eno posojilo, je treba pri določanju metodologije izračuna stopenj neplačil pri projektih, ponujenih na platformi za množično financiranje, določiti pravila za izračun stopenj neplačil na ravni vsakega posameznega posojila v zvezi z določenim projektom množičnega financiranja, ponujenim na platformi za množično financiranje. Opredelitev neplačila na bolj razčlenjeni ravni, tj. na ravni posojila, omogoča, da se zajamejo primeri, v katerih lastnik projekta verjetno ne bo izpolnil svojih kreditnih obveznosti, povezanih z enim posojilom, tiste, povezane z drugimi posojili, pa verjetno bo. Zato ponudniki storitev množičnega financiranja pri izračunu stopenj neplačil pri projektih, ponujenih na platformi za množično financiranje, ne bi smeli samodejno šteti, da so različna posojila za isti projekt istočasno neplačana. Ponudniki storitev množičnega financiranja bi morali oceniti, ali so nekateri znaki neizpolnjevanja obveznosti povezani s projektom množičnega financiranja kot celoto in ne z določenim posojilom. Zlasti kadar je velik del posojil, povezanih s projektom množičnega financiranja, neplačan, lahko ponudniki storitev množičnega financiranja štejejo, da je malo verjetno, da bodo druga posojila navedenega projekta množičnega financiranja odplačana v celoti brez uporabe ukrepov, vključno z unovčenjem zavarovanja, in tudi ta posojila obravnavajo kot neplačana.
- (2) Preprečiti je treba regulativno arbitražo in vlagateljem omogočiti, da primerjajo uspešnost ponudnikov storitev množičnega financiranja, ki opravljajo storitve množičnega financiranja za olajševanje dajanja posojil, in zlasti kakovost projektov, ponujenih na platformah za množično financiranje. Zato je primerno določiti elemente, na podlagi katerih bi taki ponudniki storitev množičnega financiranja morali šteti, da je prišlo do neplačila v zvezi s posojilom, ponujenim na njihovi platformi za množično financiranje. Ti ponudniki storitev množičnega financiranja bi zato morali imeti vzpostavljene učinkovite postopke, ki bi jim omogočili, da pridobijo potrebne informacije, na podlagi katerih bi lahko brez nepotrebnega odlašanja ugotovili neplačilo posojil, ponujenih na njihovi platformi za množično financiranje.
- (3) V skladu s členom 20(1) Uredbe (EU) 2020/1503 morajo ponudniki storitev množičnega financiranja, ki opravljajo storitve množičnega financiranja za olajševanje dajanja posojil, letno razkriti stopnje neplačil pri projektih množičnega financiranja, ponujenih na njihovi platformi za množično financiranje v najmanj zadnjih 36 mesecih, in v štirih mesecih po koncu vsakega finančnega leta objaviti izkaz stanja, v katerem navedejo pričakovano in dejansko stopnjo neplačil za vsa posojila, ki so jih omogočili. Za zagotovitev, da imajo vlagatelji in potencialni vlagatelji dostop do informacij s podobnimi časovnimi okviri za metrike tveganja in donosa v zvezi s posojili, ponujenimi na platformi za množično financiranje, je treba zagotoviti skladnost s členom 180(1), točka (a), Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ ter uporabiti enoletne stopnje neplačil kot referenco za izračun stopenj neplačil. Enoletne stopnje neplačil predstavljajo delež posojil, ki v enoletnem obdobju opazovanja vsaj enkrat preidejo od posojil, ki se odplačujejo, v posojila, ki se ne odplačujejo. Zato bi morala pričakovana

⁽¹⁾ UL L 347, 20.10.2020, str. 1.⁽²⁾ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

stopnja neplačil dati oceno deleža posojil, ki se odplačujejo, vendar se zanje pričakuje, da se bodo v enoletnem obdobju opazovanja prenehala odplačevati. Da bi ocena takšne pričakovane stopnje neplačil temeljila na dejanski stopnji neplačil, bi bilo zato treba izračun dejanske stopnje neplačil omejiti na posojila, ki se na začetku enoletnega obdobja opazovanja odplačujejo. Za zagotovitev primerljivega in pravičnega prikaza stopenj neplačil se za izračun letnih stopenj neplačil (izračun na podlagi posojila) ne bi smel uporabljati sistem tehtanja. Zato se denarni znesek posojil ne bi smel uporabljati za izračun stopenj neplačil, da bi se preprečila prevelika utež nekaterih posojil pri tem izračunu. V primeru pristranskosti zaradi prisotnosti kratkoročnih posojil bi morali ponudniki storitev množičnega financiranja, ki opravljajo storitve množičnega financiranja za olajševanje dajanja posojil, prilagoditi izračun stopnje neplačil. Za zagotovitev poštene predstavitve stopenj neplačil vlagateljem ponudniki storitev množičnega financiranja, ki opravljajo storitve množičnega financiranja za olajševanje dajanja posojil, ne bi smeli manipulirati ali napačno prikazovati stopenj neplačil, objavljenih v skladu s členom 20(2) Uredbe (EU) 2020/1503.

- (4) Nedosledni, netočni, nepopolni ali zastareli podatki lahko privedejo do napak pri izračunu stopenj neplačil pri projektih množičnega financiranja. Zato bi morali biti za zagotovitev zanesljivosti in visoke kakovosti podatkov postopki, povezani z zbiranjem in shranjevanjem podatkov, zanesljivi in dobro dokumentirani.
- (5) Notranja metoda ponudnikov storitev množičnega financiranja za izračun dejanskih in pričakovanih stopenj neplačil bi morala temeljiti na informacijah o uspešnosti posojil, ki jih olajšujejo ti ponudniki storitev množičnega financiranja, in kategorijah tveganja iz okvira za obvladovanje tveganj iz člena 19(7), točka (d), Uredbe (EU) 2020/1503.
- (6) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA) v tesnem sodelovanju z Evropskim bančnim organom predložil Komisiji.
- (7) ESMA je opravil odprta javna posvetovanja o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerem temelji ta uredba, analiziral potencialne povezane stroške in koristi ter zaprosil za mnenje interesno skupino za vrednostne papirje in trge, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾.
- (8) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 1. junija 2022 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Neplačilo posojil, ponujenih na platformi za množično financiranje

1. Ponudniki storitev množičnega financiranja, ki opravljajo storitve množičnega financiranja za olajševanje dajanja posojil, štejejo, da je prišlo do neplačila v zvezi z določenim posojilom, ponujenim na njihovi platformi za množično financiranje, kadar se zgodi eden ali oba od naslednjih dogodkov:

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

- (a) ponudnik storitev množičnega financiranja meni, da lastnik projekta verjetno ne bo odplačal v celoti ali kako drugače izpolnil svojih kreditnih obveznosti, povezanih z zadevnim posojilom, brez uporabe ukrepov, kot je unovčenje zavarovanja;
- (b) lastnik projekta več kot 90 dni zamuja s plačilom katere koli pomembne kreditne obveznosti, povezane z zadevnim posojilom.

2. Za namene odstavka 1, točka (a), se naslednji elementi štejejo za kazalnike verjetnosti neplačila:

- (a) nujno prestrukturiranje kreditne obveznosti, povezane z zadevnim posojilom, kadar je verjetno, da se bodo učinki pomembnega odpisa ali odloga plačila glavnice, obresti ali, če je primerno, pristojbin pokazali v zmanjšani finančni obveznosti;
- (b) lastnik projekta je zaprosil za stečaj ali podobno zaščito ali je bil ta zanj uveden, kjer bi se s tem izognil odplačilu kreditne obveznosti, povezane z zadevnim posojilom, vlagateljem, ali bi ga odložil.

Za namene točke (a) se šteje, da je prišlo do nujnega prestrukturiranja, kjer so bile koncesije razširjene na lastnika projekta, ki ima ali bo imel težave pri izpolnjevanju svojih finančnih obveznosti.

3. Za namene odstavka 1, točka (b), kadar kreditna pogodba lastniku projekta izrecno dovoljuje, da spremeni časovni razpored odplačil ali pod določenimi pogoji začasno prekine ali odloži odplačila, in kadar lastnik projekta ravna v skladu s pravicami, dodeljenimi s to kreditno pogodbo, se spremenjena, začasno prekinjena ali odložena odplačila ne štejejo za zapadla, ampak se dnevi zamude štejejo glede na novi časovni razpored odplačil, ko je ta določen. Ponudniki storitev množičnega financiranja kljub temu analizirajo razloge za take spremembe časovnega razporeda odplačil ali začasne prekinitve ali odloga odplačil in ocenijo možnost verjetnosti neplačila, kot je navedeno v odstavku 1, točka (a).

4. Ponudniki storitev množičnega financiranja razkrijejo prag pomembnosti, ki se uporablja za namene odstavka 1, točka (b).

5. Ponudniki storitev množičnega financiranja nemudoma obvestijo vlagatelje v primeru neplačila posojila.

Člen 2

Metodologija za izračun stopnje neplačil posojil, ponujenih na platformi za množično financiranje

1. Za namene razkritja iz člena 20(1), točka (a), Uredbe (EU) 2020/1503 ponudniki storitev množičnega financiranja izračunajo enostavno povprečje ugotovljene enoletne stopnje neplačil v celotnem preteklem obdobju opazovanja z uporabo 12-mesečnih opazovalnih oken, ki se med seboj ne prekrivajo.

2. Ponudniki storitev množičnega financiranja za izračun enoletne stopnje neplačil iz odstavka 1 zagotovijo vse od naslednjega:

- (a) da imenovalec sestavlja število posojil, ki se odplačujejo, zabeleženo na začetku 12-mesečnega opazovalnega okna;
- (b) da števec vključuje vsa posojila, upoštevana v imenovalcu, ki so imela v 12-mesečnem opazovalnem oknu vsaj eno neplačilo.

3. Za namene odstavka 2 se posojila, za katera se glede na časovni razpored odplačil v 12-mesečnem obdobju opazovanja ne načrtuje nobeno odplačilo, izključijo iz sklopa podatkov, ki se uporabljajo za izračun stopnje neplačil za to obdobje.

4. Za namene odstavka 1 in ne glede na to, ali ponudnik storitev množičnega financiranja uporablja zunanje, notranje ali skupne vire podatkov ali pa kombinacijo vseh treh, je uporabljeno preteklo obdobje opazovanja dolgo vsaj 36 mesecev za vsaj enega od virov podatkov. Če je za posamezni vir na voljo daljše obdobje opazovanja, se uporabi to daljše obdobje. Ponudnik storitev množičnega financiranja, ki deluje manj kot 36 mesecev, uporabi obdobje, v katerem je deloval.

5. Ponudniki storitev množičnega financiranja razkrijejo imenovalec in števec, ki se uporabljata za izračun enoletne stopnje neplačil v skladu z odstavkom 2 za obdobje, določeno v skladu z odstavkom 4.

Člen 3

Metodologija za izračun dejanske stopnje neplačil posojil po kategorijah tveganja

1. Za namene objave dejanskih stopenj neplačil vseh posojil v skladu s členom 20(1), točka (b)(i), Uredbe (EU) 2020/1503 ponudniki storitev množičnega financiranja izračunajo enostavno povprečje ugotovljene enoletne stopnje neplačil po kategoriji tveganja v celotnem preteklem obdobju opazovanja z uporabo 12-mesečnih opazovalnih oken, ki se med seboj ne prekrivajo.
2. Ponudniki storitev množičnega financiranja za izračun enoletne stopnje neplačil po kategorijah tveganja zagotovijo vse od naslednjega:
 - (a) da imenovalec sestavlja število posojil, ki se odplačujejo, zabeleženo na začetku 12-mesečnega obdobja opazovanja znotraj kategorije tveganja, za katero se izračuna stopnja neplačila;
 - (b) da števec vključuje vsa posojila, upoštevana v imenovalcu, ki so imela v 12-mesečnem obdobju opazovanja vsaj eno neplačilo.
3. Za namene odstavka 2 se posojila, za katera se glede na časovni raspored odplačil v 12-mesečnem obdobju opazovanja ne načrtuje nobeno odplačilo, izključijo iz sklopa podatkov, ki se uporabljajo za izračun stopnje neplačil za to obdobje.
4. Za namene odstavka 1 in ne glede na to, ali ponudnik storitev množičnega financiranja uporablja zunanje, notranje ali skupne vire podatke ali pa kombinacijo vseh treh, je uporabljeno preteklo obdobje opazovanja dolgo vsaj 36 mesecev za vsaj enega od virov podatkov. Če je za posamezni vir na voljo daljše obdobje opazovanja, se uporabi to daljše obdobje. Ponudnik storitev množičnega financiranja, ki deluje manj kot 36 mesecev, uporabi obdobje, v katerem je deloval.
5. Ponudniki storitev množičnega financiranja razkrijejo imenovalec in števec, ki se uporabljata za izračun dejanske stopnje neplačil vseh posojil po kategorijah tveganja v skladu z odstavkom 2 za obdobje, določeno v skladu z odstavkom 4.

Člen 4

Metodologija za izračun pričakovane stopnje neplačil posojil po kategorijah tveganja

1. Za namene objave pričakovanih stopenj neplačil za vsa posojila v skladu s členom 20(1), točka (b)(i), Uredbe (EU) 2020/1503 ponudniki storitev množičnega financiranja pričakovane stopnje neplačil po kategorijah tveganja ocenijo na podlagi dejanskih stopenj neplačil posojil po kategorijah tveganja, izračunanih v skladu s členom 3.
2. Za namene odstavka 1 in ne glede na to, ali ponudnik storitev množičnega financiranja uporablja zunanje, notranje ali skupne vire podatke ali pa kombinacijo vseh treh, je uporabljeno preteklo obdobje opazovanja za oceno njegove pričakovane stopnje neplačila dolgo vsaj 36 mesecev za vsaj enega od virov podatkov. Če je za posamezni vir na voljo daljše obdobje opazovanja, se uporabi to daljše obdobje. Ponudnik storitev množičnega financiranja, ki deluje manj kot 36 mesecev, uporabi obdobje, v katerem je deloval.

Člen 5

Dodelitev v kategorije tveganja

Za namene členov 3 in 4 ponudniki storitev množičnega financiranja posamezna posojila razvrstijo v ustrezno kategorijo tveganja, določeno v okviru za obvladovanje tveganj, na podlagi zanesljivih in natančno opredeljenih meril ter ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov, ki bi lahko negativno vplivali na uspešnost posojil.

Člen 6

Točnost podatkov

Ponudniki storitev množičnega financiranja zagotovijo doslednost in ustreznost podatkov, ki se uporabljajo za izračun stopenj neplačil v skladu s to uredbo.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 13. julija 2022

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
